

El llegat de l'esport, la comunicació i el vi

Avui fa 28 anys el 17 d'octubre de 1986, a dos quarts de dues de la tarda, Joan Antoni Samaranch, va pronunciar una frase que recordarem tota la vida: "a la ville de Barcelona". El COI concedia a Barcelona l'organització del Jocs Olímpics del 1992.

Rere aquell triomf va haver-hi molta feina. Un treball de 5 anys que va culminar en un dossier de 1200 fulls que representava a la candidatura de Barcelona.

I en aquell dossier, un nom, tal vegada poc conegut per nosaltres: Lucius Minicius Natali, que va servir i molt per posar en evidència que el somni olímpic de Barcelona venia de molt enrere. Aquesta història passava per la ciutat a la que ens trobem ara mateix: Tarraco.

Lucius Minicius va ser el primer campió Olímpic hispànic dels Jocs de l'antiguitat. Uns jocs que es celebraven a la ciutat grega d'Olímpia, molt abans de 1896, quan van començar el jocs que tots coneixem ara, com els de l'era moderna. Però ens centrarem en els jocs de l'antiguitat.

Els registres ens porten al 776 abans de crist, a la ciutat d'Olímpia, Grècia. Allà es van disputar fins el 393 després de Crist. Es disputaven cada 4 anys, o bé cada Olimpíada, perquè aquesta era una unitat de temps. D'aquí que moltes vegades els periodistes, ens equivoquem en dir Jocs Olímpics o Olimpíades. Els Jocs és el període al que es disputen, les Olimpíades són el període d'abans i després de la competició. A l'antiguitat ja existien modalitats com la velocitat, en 192 metres, en 1500 o 4600. També el salt de longitud, el llançament de disc o de javelina. Ara bé la prova de les proves eren les carreres de quadrigues. Era el moment més important del Jocs Olímpics. Un carro amb dues rodes, amb un auriga dempeus, que conduïa a 4 cavalls.

Lucius Minicius, va néixer a Barcino, Barcelona, l'any 97 després de Crist. Va participar als Jocs que es van celebrar a Olímpia l'any 129, concretament a la modalitat de quadriga. Lucio era fill d'una família benestant, fill d'un senador romà i possiblement va ser el ciutadà més conegut a la Barcelona d'aquella època. Però rere aquesta història, ben poc es va parlar d'un ciutadà anònim nascut a Tarraco.

A les carreres de quadrigues es premiava, al mecenes, al qui posaven els diners per competir i sobre qui requeien els honors olímpics. Es premiava al propietari, però no es reconeixia l'atleta, en aquest cas al que s'anomenava; auriga (el que conduïa els carros).

Aquest era qui realment feia guanyador a la quadriga. I aquí és on volíem arribar, perquè sempre s'ha considerat a Lucius Minicius com el primer Campió Olímpic hispànic, però el seu auriga anònim era de Tarraco.

Vet aquí, que el just seria reconèixer que el primer campió Olímpic ho va ser gràcies a un auriga Tarraconí, de nom desconegut, ignorat per la història durant anys.

I és que aquesta història va ser un dels fets explicats per la candidatura de Barcelona 92 per fer-se amb els jocs. Un argument històric-sentimental que va ajudar a que aconseguíssim els jocs Olímpics.

En un dia com avui, fa 28 anys Maragall reiteraria les 3 raons per les quals Barcelona necessitava uns Jocs: per la projecció mundial de la ciutat, per introduir l'esport a la vida ciutadana i per dotar a la ciutat d'una tecnologia punta a les comunicacions. Dit i fet. Els jocs van satisfer els objectius que volia la candidatura i Barcelona es va situar com a ciutat al mapa mundial.

I quasi un dia com avui, però en aquest cas el 15 d'octubre de 2011 vindrien a Catalunya uns altres Jocs Olímpics, els del Mediterrani. Aquell dia Tarragona, era escollida pel Comitè Internacional dels Jocs del mediterrani com a seu dels Jocs.

Uns Jocs que es van crear amb un convenciment: La utilitat de l'esport com a símbol de la pacificació mundial. I es que es van idear al 1948 rere la segona guerra mundial, i en ple context de guerra freda i enfrontament de blocs. Uns Jocs als que participarien els països banyats per les dos riberes del mar mediterrani, i que es celebrarien per primer cop al 1951 a Alexandria. També cada 4 anys, però en aquest cas l'any posterior a la celebració d'uns Jocs Olímpics.

Amb uns recursos diferents al 92, Tarragona organitzarà un esdeveniment adaptat a la situació econòmica actual. Res que pugui avergonyir ningú, quan és una pràctica que tots, en definitiva, em hagut d'aplicar en el nostre dia a dia.

16 municipis de Tarragona, 36 disciplines, 4000 esportistes de 24 nacionalitats diferents, 1000 periodistes d'arreu del món, 3500 voluntaris i és de 150.000 espectadors són les raons que han de significar l'orgull d'una província que durant 10 dies es convertirà en el focus mundial de l'esport.

Perquè si Barcelona va trobar uns orígens històric- sentimentals per organitzar uns Jocs, Tarraco estava als mateixos orígens i mereix més que ningú celebrar el retorn de l'esport als seus orígens i donar un pas endavant.

Només cal passejar per aquesta meravellosa ciutat, sense necessitat de prendre un cafè amb llet, per veure que els orígens de l'esport es van viure als nostres carrers amb la mateixa intensitat que ara vivim esdeveniments esportius de primer ordre mundial.

I és que alguns d'ells i segons el dia es podrien continuar anomenant: circ. La gran passió dels romans, dels nostres avantpassats. Grans espectacles que reunien a gent de més de 300 municipis, carreres que duraven deu dies i que reunien a milers de persones.

Espectacles que es van crear cercant la cohesió social. I que van donar lloc als grans espectacles de masses. Perquè no tot ho hem inventat a l'era moderna, sinó que molts dels grans invents que eren passió fa 2000 anys continuen apassionant-nos ara un dissabte a la tarda, reunint a 90.000 persones que criden quan el seu escollit aconsegueix la glòria. O les conegudes maratons, nascudes al 490 abans de crist i que es troben, ara mateix, en un moment daurat de participació. Segur que els que ara intenten baixar de les dues hores, coneixen que el seu origen va néixer amb la història d'un soldat grec que va córrer 37 km de la ciutat de Marató a Atenes per anunciar la victòria del seu exèrcit. Hem adaptat distàncies, no serveixen per anunciar el fi d'una guerra i ara ja les poden córrer les dones. Però l'esperit de superació de l'home i la rebuda d'honors per guanyar perdura a totes les proves esportives. Havent cobert els Jocs olímpics de Pequín i els de Londres, una de les coses que sempre em va fascinar va ser la competència entre països per la consecució de medalles. A les oficines on ens treballem els periodistes durant uns jocs, és habitual penjar a la porta de cada departament les fotografies de les medalles aconseguides. I si tinguéssim corones de llorer, també les penjaríem. La sort sempre radica en quin país et toca al costat, perquè quan et toquen els americans et fas molt petit i sents que l'honor i la glòria que es rebia als jocs de l'antiguitat s'ha quedat a una altra comunitat.

Des del món de la comunicació al qual em dedico, trobo moltes similituds entre la meva feina i la vostra confraria. Salvant el tema de l'alcohol, un dels vostres objectius es associar persones de professió diversa disposades a compartir, intercanviar idees i pensaments sobre qualsevol tema. Diuen que els periodistes parlem de tot, però no sabem de res. Bé, no comparteixo que no sapiguem de res, però si que ens agrada investigar i parlar de tot. I si, la comunicació tampoc la vam inventar nosaltres, el seu ús va anar lligat al descobriment del vi. Perquè sense ell, ens seria impossible entendre la que va ser una de les institucions culturals més importants de l'antiguitat: el symposium. El moment de conversar i beure junts. Els romans van estudiar quant s'havia de beure per poder estimular les converses. Era un factor civilitzador i un element de cohesió.

Herències del passat que sembla que oblidem. Les tradicions d'un país són un llegat sense preu. Inquietuds que van tenir els nostres avantpassats i que no valorem en un món que avança a una velocitat que la majoria de vegades no ens deixa temps per reflexionar. Trobaríem milers d'exemples, ens hem centrat en l'esport, però continuariem per l'arquitectura, la cultura, o l'agricultura. Segur, que algú dels aquí presents ha conegut eines dels seus avis que van utilitzar els romans per veremar ara fa 2000 anys.

Els nostres pagesos s'han convertit en els conservadors del nostre paisatge i és hora de posar en valor els nostres orígens, perquè les noves generacions ho coneguin.

Avui en una confraria de vins a l'antiga no se m'acudeix millor exemple per pensar que entitats d'aquest caire serviu per tornar al passat i ensenyar que no tot ho trobem a internet, ni que el gran descobriment del món ha estat un iphone.

El símil, a vegades es tan fàcil com una recepta de cuina de la nostra mare; la inquietud que tinguem nosaltres per conservar allò que sabem que està ben fet i que tant ens agrada és el que farà que l'herència

perduri durant milions d'anys i si, a més a més, ho acompanyem amb esport i vi, la combinació pot ser perfecta.

Sala de plens de la Diputació de Tarragona
Laura Martínez Martín